

**JISMONIY TARBIYA VA SPORT SOHALARIDA JISMONIY MADANIYAT,
JISMONIY TARBIYA MUASSASALARIDAGI O'RNI****Gulimbetov Nurlibay Qidirbaevich***Qoraqalpog'iston Respublikasi Kegeyli tumani Xalq Ta'lim Bo'limiga qarashli 23-sonli
maktabining jismoniy tarbiya o'qituvchisi*

Sport (ing . sport-o'yin)- jismoniy madaniyatning tarkibiy qismi jismoniy tarbiyavositasi va usuli, jismoniy mashqlarni turl majmualari bo'yicha musobaqalar tashkiloti, tayyorlash va o'tkazish tizimi. Mamlakatimizda jismoniy tarbiya va sportni ommalashtirish ijtimoiy siyosatning muhim yo'nalishlaridan biri etib belgilangan. Shunki sport aholi salomatligini mustahkamlash, yosh avlodni sog'lom va barkamol etib tarbiyalash orqali jamiyatda sog'lom turmush tarzini qaror toptiradi. Turli kasalliklar yoshlar o'rtasida zararli odatlarning oldin oladi. Sport yuksak madaniyat, vatanparvarlik tuyg'ularini shakllantirishda ham muhim o'rin tutadi. Bu sohada erishilgan yutuqlar mamlakatni dunyoga tanitadi, barcha yurtdoshlarimga g'urur-iftixor bag'ishlaydi. Mustaqillik yillarida bu borada keng ko'lamlil ishlar amalga oshirilmoqd. Aholining, ayniqsa, yosh avlodning jismoniy tarbiya va ammoviy sport bilan muntazam shug'ullanishi uchun zarur sharoit yaratish kerak bo'ladi. SHahar va qishloqlarda zamonaviy sport komplekslari bunyod etildi. "Umid nihollari", Barkamol avlod" va Uneversiyada musobaqalari yoshlarni ommaviy sportga, Sog'lom turmush tarziga ashno qilish vositasiga aylanadi. Suraveginalar ko'rib chiqdilar. Iste'dodli bolalarni ta nlash va professional sportchilarni tayyorlash bo'yicha uzluksiz tizim yaratilgan. Umumta'lim maktablari va bolalar sport majmualaridagi mashg'ulatlardagi qobiliyati ko'zga tashlangan ug'il-qizlar bolalar va oo'smirlar sport maktablari, sport kolledijlarga olinib, professional yo'nalishlar asosida tarbiyalanmoqda.

"Jismoniy madaniyat va sport" an'anaviy iborasidagi sport nafaqat ushbu atamaning tor monasida jismoniy madaniyat doirasidan, balki keng ma'noda jismoniy madaniyat doirasidan tashqariga chiqadi. Chunki u jismoniy faoliyatni ham o'z ishiga oladi. Madaniyat bilan bog'liq (masalan, shaxmat, shashka ko'priki, bir qator texnik sport turlari va boshqala), inglizcha "sport so'zinin asl monasiga mos keladigan o'yinlar, jismoniy mashqlar bajarish va yuqari jismoniy faollikka asoslangan sport turlarini oz ishiga oladi. Sportning ajiralmas xususiyatlari -bu aniq raqobatbardoshlik, galaba qozanish va yuqari natijalarga erishish istagi, bu insonning jismoniy, aqiliy va axloqiy faziyatlarni safarbar qiladi. ular oqilana toyyorgarlik va musabaqalarda ishtrok etish jaroyonida takomillashtiriladi. Jismoniy tarbiya va sportda o'quvchilarning imkoniyatlari va intilishlarining nomayon bo'lishining ikki xil miqdoriy

va sifat darajasi o'rtasidagi bunday farq mashhur sportchi nomiga mos keladi. Bugungi kunda sport sohalarda jismoniy tarbiya o'qituvchisi o'z ishiga sitqi dildan xizmat qilgan bo'lsa albatta o'z natijasini beradi. O'zbekiston Respublikasi sportni rivojlantirishga

alohida e'tibor qaratilmoqda davlatimiz rahbarining tashabbusi bilan tashkil etilgan mazkur tadbirda sport dunyoga tanitadi . Maktablarda ta'lim tizimidagi barcha shuningdek ijtimoiy maqsadi bilan amalga oshiriladi .

Maktablarda jismoniy tarbiya fani yordamida barcha o'quvchilarning sportga bo'lgan qiziqishini yanada oshirmoqda bu fanni o'rganish jismoniy tarbiya o'qituvchisi bilan yanada rivojlantirish uchun nihoyatda muhim ahamiyatga egadir. Sinfdan tashqari ishlar qo'shimcha toyyorgarlik talab qiladi. Yurtimizdagi sport sohalarida jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari tashkil etishning asosiy shakllari bilan amaliy ishlarni olib bormoqda. Har bir sinfdan eng ilg'or o'quvchilarning barchasi kuchli tayyorgarlik va qo'llab quvvatlashdan ko'plab natijalarga erishdi. Endilikda jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga Prezidentimiz sog'lom turmush tarzini targ'ib etish bilan bog'liq barcha imkoniyatlar yaratib beradi .Jismoniy tarbiya muassasalaridagi har bir o'quvchiga o'zlari haqlagan sport turlarini tanlab imkon qadar ko'proq toyyorgarlik ko'rishi mumkin. Shu jumladan sportning barcha turlarini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Davlatimiz rahbari tomonidan ilgari surilgan g'oya asosida tarbiyalanmoqda. Farovon turmush tarziga ashno faqatgina bola manfaatlariga xizmat qiluvchi xalqaro tashkilotlarning va vakillariga nisbatan ancha yuqori darajada rivojlanayotgan mamlakatlardagidek bizda ham sport sohalarida jismoniy tarbiyada ulug'lab martlik kuch g'ayrat sadoqat tuyg'ularini yanada oshirmoqda .Oldimizga qo'ygan yuksak maqsadlarga erishish uchun nihoyatda bel bog'lab sport sohalarida ko'plab yutuqlarga erishamiz.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR:

1. Jismoniy tarbiya o'quv qurollari
2. Jismoniy fani darslik.
3. Sport sohalarida qo'llanmasi.
4. Internet materiallari [www google.com](http://www.google.com).